

Техническите университети в БЪЛГАРИЯ

ДЕСЕТИЛЕТНИ ТРАДИЦИИ В ИНЖЕНЕРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

материал на Ивайло Ганчев

Към настоящия момент в България има 51 акредитирани висши училища и сред тях 3 технически университета – в София, Варна и Габрово. И трите са държавни и в тях могат да бъдат изучавани разнообразни инженерни специалности, както и такива, свързани с бизнес, екология, компютри и т.н., до степени бакалавър, професионален бакалавър, магистър, доктор.

Технически университет – София

Най-старият от трите – създаден е през 1942 г., започва да функционира нормално през 1945 г. след края на Втората световна война. Към днешна дата в него учат над 11 000 студенти, от които около 1000 чуждестранни. Университетът има 17 факултета в София, Пловдив и Сливен, сред които факултети по английско, френско и немско инженерно обучение.

Другите факултети са: Автоматика, Електронна техника и технологии, Електротехнически, Енергомашиностроителен, Компютърни системи и управление, Машинно-технологичен, Машиностроителен, Приложна математика и информатика, Стопански, Телекомуникации, Транспорт, София; Електроника и автоматика, Машиностроене и уредостроене, Пловдив; Инженерно-педагогически факултет, Сливен.

ТУ-София предлага обучение в широк спектър инженерни специалности: машиностроене, електротехника, електроника и компютърни системи, авиационна техника, транспортна техника, индустриален дизайн, приложна математика, инженерна физика и други. Таксите варират в зависимост от специалността, от това дали се учи държавна поръчка или платено, редовно или задочно. При държавна поръчка най-ниската такса е 75 лв. на семестър за някои специалности в задочна форма на обучение. Повечето специалности се таксуват 325 лв. на семестър в редовна форма на обучение. При платено обучение малък брой специалности са с такса от 506 лв. на семестър, редовно. Почти всички са с такса от 1157 лв. на семестър, редовно обучение. Приемът в ТУ-София зависи от конкретната специалност и може да стане

ТЕХНИЧЕСКИТЕ УНИВЕРСИТЕТИ ИМАТ
ПРИЛИЧНИ ЗА НАШИТЕ СТАНДАРТИ
БАЗИ С УЧЕБНИ СГРАДИ, ОБЩЕЖИТИЯ,
ЛАБОРАТОРИИ, СПОРТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ

с оценка от държавен зрелостен изпит по математика, физика, български език и литература, география и дори изпит по рисуване и композиция за специалност Инженерен дизайн.

Университетът разполага с 10 блока студентски общежития в София. Те са предвидени за студенти в редовна форма на обучение, чито семейства нямат жилище на територията на Софийска столична община, и за семейни студенти.

Технически университет - Варна

Създаден е през 1962 г. като Машинно-електротехнически институт (МЕИ-Варна) с три факултета: Машиностроителен, Електротехнически и Корабостроителен, и предлагани специалности: Двигатели с вътрешно горене, Корабни машини и механизми, Корабостроене, Технология на машиностроенето, Електрически машини и апарати, Радиотехника, Далечно-

съобщителна техника, Автоматика и телемеханика и Автоматизация на производството.

Днес ТУ-Варна има 4 факултета и 2 колежа, в които се предлага обучение по 32 специалности:

- Машинно-технологичен факултет
- Корабостроителен факултет
- Електротехнически факултет
- Факултет по изчислителна техника и автоматизация
- Колеж в структурата на ТУ - Варна
- Добруджански технологичен колеж.

Интересните специалности, обусловени и от региона, в който се намира университетът, са свързани с корабоплаването: Корабни машини и механизми, Корабоводене, Корабостроене и морска техника. В университета учат над 4000 редовни, 2200 заочни и над 200 чуждестранни студенти. ТУ - Варна разполага с 3 студентски общежития с 1450 места.

Семестриалните такси са между 200 и 400 лв. в зависимост от специалността и формата на обучение.

Технически университет – Габрово

За висше училище в град Габрово е имало идея още в средата на XIX век. До създаването на Технически университет обаче минава повече от един век - първата учебна година е 1964/1965 г.

Към днешна дата Технически университет - Габрово има три факултета: Електротехника и електроника; Машиностроене и уредостроене; Стопански. В тях се обучават 5400 студенти, сред които 60 чуждестранни, по специалности като Автоматика, Информационна и управляваща техника, Електроенергетика и електрообзавеждане, Електроника, Компютърни системи и технологии, Комуникационна техника и технологии, Предотвратяване и контрол на замърсяванията от индустрията, Машиностроене и уредостроене, Мехатроника, Машиностроителна техника и технологии, Текстилна техника и технологии, Енергийна техника, Материалознание и технология на материалите, Техническа механика, Машинни елементи и техническо чертане и други. В Технически университет - Габрово има прием след полагане на вътрешни изпити по математика, български език и литература, география, общотехническа подготовка (ОТП), икономика и рисуване, в зависимост от конкретните специалности.

Университетът има 4 блока с общежития, които разполагат общо с над 1000 места за студенти в редовна форма на обучение.

Семестриалните такси са от 173 до 275 лв. в зависимост от специалността и формата на обучение.

Техническите университети в София, Варна и Габрово не са единствените места в България, в които може да се изучават инженерни програми. Такива има още в Университета по архитектура, строителство и геодезия; Висше строително училище „Любен Каравелов“, Лесотехнически университет, Химикотехнологичен и металургичен университет – София, Минно геоложки университет „Св. Иван Рилски“ и в други висши училища.

Кое е общото и кое да се помни относно Техническите университети в България

София, Пловдив, Варна, Сливен – удобни са за кандидат-студентите от почти цяла България и са стъпили в 3 от най-големите градове, включително в столицата. И в трите висши училища се влиза с приемни изпити. Обучението до бакалавърска степен в инженерна специалност

в технически университет отнема 4 години. Инженерните специалности предполагат интереси в точните науки, математика, физика, химия. В зависимост от избраните

ТАКСИТЕ СА ПОДЧЕРТАНО НИСКИ, СРАВНЕНО С ТОВА, КОЕТО БИ СТРУВАЛО ОБУЧЕНИЕТО В ЧУЖБИНА

специалности се държат изпити в тези области, по български език и литература, и дори изобразително изкуство. Простичкият извод е, че трябва внимателно да се проверяват изискванията за прием преди да се избере точната програма в дадения технически университет. Въпреки че свободните места в университетите са повече от желаещите да учат в тях, приемите с изпити в определени висши училища си стоят. Предлаганите специалности са доста, но все още не достигат многообразието от програми, предлагани в чужде-

странните висши училища. Техническите университети имат прилични за нашите стандарти бази с учебни сгради, общежития, лаборатории, спортни съоръжения. Таксите са поносими, спрямо българските стандарти, и подчертано ниски, сравнено с това, което би стру-

вало обучението в чужбина (платеното обучение в ТУ – София не се вмества напълно в последното съждение). Техническите университети си партнират с известни компании и чуждестранни висши училища. Програмите Еразъм и международният студентски обмен са добре застъпени в тях. Същевременно на пазара на труда у нас търсенето на инженери е все по-осезаемо. И стига толкова плюсове, за личното решение е важно личното впечатление, което е и лична отговорност.